

Φανταστική πτήση*

της
Λευκής Μολφάση

Πώς θα τον αναγνωρίσουμε; ρώτησε η Αθήκη, τραβώντας την αδεληφή της απ' τη θάλασσα είσοδο και οδηγώντας τη στη σωστή, εκείνη των αφίξεων.

- Έχει μια κρεατοεπιδή στο δεξί μπουτί...

Η Αθήκη στάθηκε για λίγο μπροστά στην κλειστή γυάλινη πόρτα και εκείνη άνοιξε. «Ως διά μαγείας», σκέφτηκε η Αθηνά μες στην ταραχή της και πέρασε το κατώφλι ακολουθώντας τη δίδυμη αδεληφή της.

Η πτήση 401 από Παρίσι είχε καθυστέρηση. Έτσι ανακοινώθηκε απ' τα μεγάφωνα, έτσι έληγε ο πίνακας (ο σωστός πίνακας, των αφίξεων). Μισή ώρα καθυστέρηση. Οι δυο γυναίκες διαπίστωσαν πως δεν είχαν πουθενά να καθήσουν και έμειναν όρθιες.

- Και γιατί μας έστειλαν εμάς να τον πάρουμε απ' το αεροδρόμιο; Εσύ είσαι διερμηνέας όχι οδηγός.

- Γιατί ο υπεύθυνος του συνεδρίου έπαθε αποκόλληση αμφι...βηματορριόδους κι εμένα βρήκαν πρόχειρη. Κι εγώ εσένα, που οδηγείς.

- Και τι θα του ήμε στο δρόμο; Τι ξέρεις γι' αυτόν;

- Άσε με, άσε με. Τίποτα δεν ξέρω. Ούτε τη φάτσα του. Μόνο ότι είναι Γάλλος. Άρα θα 'χει γεννηθεί στη Γαλλία. Είναι πασίγνωστος και διδάσκει στο Παρίσι. Άρα θα 'ναι καθηγητής πανεπιστημίου... Κι η Αθηνά άναψε νευρικό ένα τσιγάρο.

- Κι έχει γράψει και βιβλία, πέταξε η Αθήκη ειρωνικά.

- Άσε με, άσε με, δεν το έχω διαβάσει, μη μου το θυμίζεις... Θεέ μου, πώς θα τον διερμηνεύσω αύριο; Σαλιτά θα τα κάνω...

* Η μικρή αυτή ιστορία γράφτηκε το 1996, όταν η συγγραφέας δεν γνώριζε ακόμα τον Ζακ Ντεριντά.

– Μην τρώς τα νύχια σου.

«Αφιξη της πτήσης 401 από Παρίσι» ανακοίνωσαν τα μεγάφωνα.

Μια κίνηση δημιουργήθηκε αμέσως στο πλήθος. Η Αθηνά πέταξε αυτομάτως το τσιγάρο της και έσπασε τα μαλλιά της.

– Επαναλαμβάνω την ερώτηση: Πώς θα τον αναγνωρίσουμε;

– Ε, θα μας πει ποιος είναι.

– Και πώς θα ξέρει σε ποιον να το πει; Αθηνά, συγκεντρώσου: ο άνθρωπος δεν ξέρει καν με τι μοιάζουμε, πώς θα μας αναγνωρίσει ανάμεσα στις άλλες; – Ε, δεν μοιάζουμε με τις άλλες, απάντησε νευρικά, αφηρημένα, η Αθηνά.

«L'Acropole», ακούστηκε ξαφνικά μες στο αυτοκίνητο. Κι ο επισκέπτης, καθισμένος στη θέση του συνοδηγού, τινάχτηκε. Αθηνά, αντί να κοιτάξει τον ιερό βράχο που είχε προβάθει

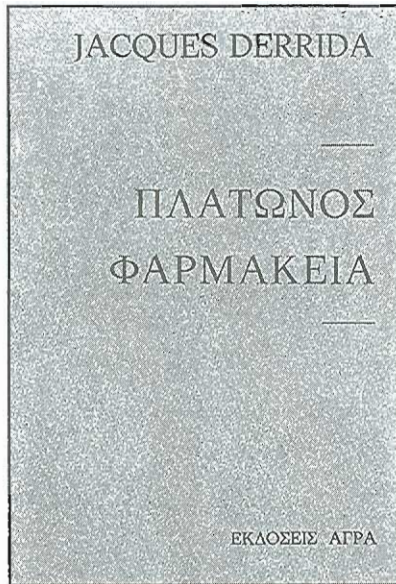
πίσω απ' το τζάμι, έριξε μια απορημένη ματιά δίπλα του, κι αμέσως μια δεύτερη ματιά πίσω του. Οι δυο γυναίκες είχαν μιλήσει ταυτόχρονα. Με μια φωνή. Κυριολεκτικά. «Δεν είναι απλώς πως μοιάζουν οι φωνές τους, είναι απολύτως ίδιες», σχολίασε μέσα του. «Μια φωνή που βγαίνει από δύο στόματα διαφορετικά...». Τι παράξενο! Δεν το είχε προσέξει προηγουμένως, όταν τους είχε απευθύνει το λόγο στο αεροδρόμιο. Το μόνο που τον απασχολούσε, εκείνη τη στιγμή, ήταν αν τις είχε εντοπίσει ή όχι: αν επρόκειτο για τα σωστά πρόσωπα, εκείνα που βρίσκονταν εκεί γι' αυτόν, για να τον υποδεχτούν. Φαντάσου αυτές οι δυο να περίμεναν κάποιον άλλο, κάποιον δικό τους ή κάποιον άλλο ξένο... Ευτυχώς όμως, μόλις είπε τ' όνομά του, εκείνες χαμογέλισαν. Πάλι καλά. Στο αεροπλάνο, καθ' όλη τη διάρκεια της πτήσης, τα φανταζόταν απλώς τα πράγματα. Φανταζόταν τον εαυτό του να περιπλανιέται απ' τη μια άγνωστη στην άλλη (ανά δύο), δηλώνοντας τ' όνομά του κάθε φορά, με μοναδικό αποτέλεσμα να τον απορρίπτουν ομόφωνα και διαδοχικά. Και μέχρι να φτάσει στις δυο καλές, στις μόνες σωστές, εκείνες να 'χουν φύγει απογοητευμένες, ή με τον ήθος ξένο. Ναι, με τέτοιες σκηνές διασκέδαζε

την ανησυχία του στο αεροπλάνο. Μια ανησυχία που είχε αρχίσει απ' την προηγούμενη το βράδυ, όταν του εξήγησε ο υπεύθυνος του συνεδρίου στο τηλέφωνο ότι δεν μπορεί να έρθει ο ίδιος να τον υποδε-

χτεί, καθότι προσωρινά τυφλός, και θα του στείλει, όπως είπε, «δυο γυναίκες, άγνωστες». Έπρεπε τουλάχιστον να ρωτήσει πώς είναι αυτές οι δυο. Αθηνά δεν τό 'κανε. Δεν τό 'κανε διότι ασυνείδητα, τώρα το συνειδητοποιεί, ντράπηκε να ζητήσει από τυφλή οπτική περιγραφή. Ντράπηκε και να σκεφτεί, τώρα το σκέφτεται, πως αυτές θα τον γνωρίζουν, εξ όψεως αν μη τι άλλο. Αθηνά βρέθηκαν, αυτό έχει σημασία... Αυτός τις βρήκε, μάλιστα. Και τις βρήκε πώς, παρακαλώ; Χάρη στην περιγραφή του τυφλού! Χάρη, τώρα το ανακαλύπτει, στην πληροφορία που παρήγε ο συνδυασμός των τριών λέξεων: «δύο», «γυ-

ναίκες», «άγνωστες». Εντόπισε τις συνοδούς με τρόπο μαθηματικό. Παίζοντας με τα σύνορα και αποκλείοντας. Διότι εκεί, στην αίθουσα υποδοχής του αεροδρομίου, το σύνολο των ανθρώπων που περίμεναν ήταν άγνωστοι. Το μισό περίπου αυτού του συνόλου ήταν γυναίκες. Απ' αυτό το υποσύνολο, δεν είχε κανείς παρά να διαγράψει όσες συνοδεύονταν από άντρες ή παιδιά και να δημιουργήσει νοερά ένα άλλο, μικρότερο υποσύνολο. Ένα υποσύνολο που θα το όριζε η έννοια «δύο». Πόσες ήταν οι περιπτώσεις, εδώ γύρω, που μπορούσε κανείς να περικλείσει σ' αυτό το τελευταίο υποσύνολο; Μια! Αυτές οι δυο. «Bravo, Jacques Derrida», είπε μέσα του γελώντας.

Και τη στιγμή που διαπίστωνε πως είχε ξεκάσει να υπολογίσει τον παράγοντα τύχη, πως, με άλλα λόγια, σ' αυτή την έσοχη κατηγορία θα μπορούσαν κάλλιστα να ενταχθούν πολλές και διάφορες και όχι μία, πως, με άλλα λόγια ακόμα, υπήρξε ο ίδιος τυχερός που βρέθηκαν μόνο δύο γυναίκες που πήγαιναν δυο-δυο, ακούστηκε πάλι η φωνή. «Les colonnes de Zeus Olympien», έλεγε. Και γι' άλλη μια φορά, δεν κοιτάξε αυτό που έπρεπε να δει, μα τα δυο στόματα απ' όπου είχε βγει η φωνή. Για τον ίδιο λόγο, έχασε την

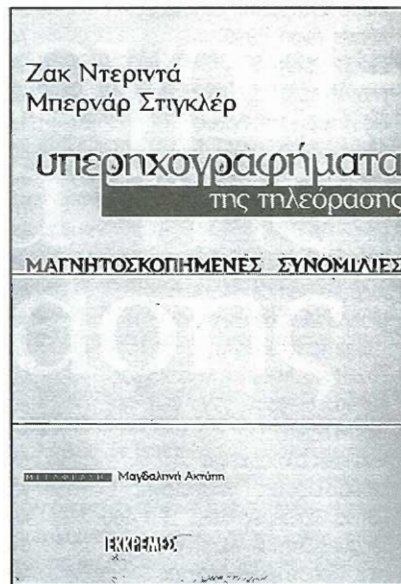
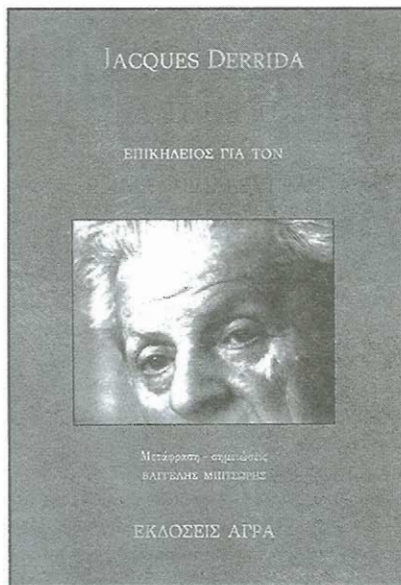

Πύλη του Αδριανού και, απ' τον μεγάλο κήπο, δεν πρόλαβε παρά ένα φοίνικα. Τα σχόλια έφεψαν ταυτόχρονα, κι όλο το φαινόμενο είχε αρχίσει να τον διασκεδάζει. «Δεν είναι μόνο ότι μιλούσε με τον ίδιο τρόπο», συλλογίστηκε, «βλέπουν

το ίδιο πράγμα την ίδια στιγμή...». Και, αυτομάτως, όταν ήρθε η επόμενη ανακοίνωση, αντί να περιεργαστεί τους Ευζώνους, τον τάφο του Άγνωστου Στρατιώτη και την Ελληνική Βουλή, αθελή του στριφογύρισε στο κόθισμα να πιάνει τα μάτια που τα είχαν δει. Δυο ζευγάρια μάτια τελειώς αλληιώτικα. Μέχρι να επιστρέψει το βλέμμα του στο τζάμι, διαπίστωσε, γι' άλλη μια φορά, πως είχε χάσει το θέαμα. «Σ' αυτή την πόλη εξαφανίζονται τα αξιοθέατα εν ριπή οφθαλμού», σχολίασε μέσα του λίγο αργότερα, προσπαθώντας μάταια να διακρίνει το λόφο του Λυκαβηττού. Καλά τα αρχαία, τα νεοκλασικά, τα λίγα που είχαν σωθεί, τα δείγματα της Ιστορίας, αλλιά εκείνα της γεωγραφίας; Πού είναι αυτός ο λόφος, που μόλις του ανέφεραν και που ο ίδιος τον θυμάται πολύ καλά; Οι συνοδοί του είχαν σωπάσει. Το αυτοκίνητο ακολούθησε ένα δρόμο ανηφορικό, όλο κορδέλες. Σε λίγο, ο επισκέπτης αναγνώριζε το ξενοδοχείο, εκείνο στο οποίο έμενε όταν ερχόταν στην Αθήνα και όπου του είχαν κρατήσει δωμάτιο για το αυριανό συνέδριο. Το Saint George Lycabette. Και συνειδητοποίησε ότι το λόφο του Λυκαβηττού, που τον έψαχνε τόση ώρα, δεν τον έβλεπε για ένα λόγο πολύ απλό: γιατί ο ίδιος βρισκόταν πάνω του. Au revoir et mille merci, είπε στις δύο ξένες. Εκείνες όμως δεν ήθελαν να τον αφήσουν. Τον συνόδεψαν

ευσυνειδήτως ως τη ρεσεψιόν. Εκεί, όρθιος ανάμεσά τους, τις άκουσε ν' αναγγέλουν τ' όνομά του. Ντερρι-ντά, συλλήβησαν στερεοφωνικά. Ζακ Ντερρι-ντά. Κι απόρησε με τον ήχο του ονόματός του. Απόρησε ακόμα περισσότερο,

όταν οι γυναίκες γύρισαν και του είπαν πως δεν υπάρχει. Πως δεν είναι γραμμένος πουθενά στη λίστα των πελατών, πως πουθενά δεν εμφανίζεται στην οθόνη του υπολογιστή. Τον έπιασε μια ελαφριά αγωνία. «Δεν γίνεται, κάπου θα βρίσκουμαι», τους είπε, σχεδόν διαμαρτυρήθηκε. Οι γυναίκες έμοιαζαν να μοιράζονται την ανησυχία του. Το πρόσωπό τους φωτίστηκε ξαφνικά. Η μια στράφηκε προς τον υπάλληλο της ρεσεψιόν και κάτι του είπε στα ελληνικά: «Αν υπάρχει ελεύθερο δωμάτιο, τότε δεν υπάρχει πρόβλημα», είπε ταυτόχρονα η άλλη στα γαλλικά, γυρνώντας προς το μέρος του. Ο υπάλληλος κοίταξε πάλι την οθόνη και κούνησε το κεφάλι ευχαριστημένος. «No problem, sir!» τους πληροφορήσε και τους τρεις. «Please!», πρόσθεσε και, τείνοντας στον επισκέπτη ένα έντυπο του ξενοδοχείου κι ένα μοθόβι, τον κάλεσε να το συμπληρώσει. Με τ' όνομά του. Jacques Derrida. Αυτό έγραψε ο Ζακ Ντεριντά. Ύστερα το όνομά του μεταφέρθηκε στην οθόνη, και ο ήχος του, εκείνη τη στιγμή, ήταν εκείνος των πλήκτρων, ο ήχος που θα 'καναν γράφοντας κάθε όνομα. Ένας ήχος ανώνυμος, ανακουφιστικός, απολαυστικός. Ο επισκέπτης πήρε το κλειδί κι ευχαρίστησε τους δυο μέντορές του, που απομακρύνθηκαν βιαστικά, μ' ένα ταυτόχρονο χαμόγελο, μ' ένα διπλό νεύμα του χεριού...

της πήρε το κλειδί κι ευχαρίστησε τους δυο μέντορές του, που απομακρύνθηκαν βιαστικά, μ' ένα ταυτόχρονο χαμόγελο, μ' ένα διπλό νεύμα του χεριού...

διαβάζω

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΤΕΥΧΟΣ 397
ΙΟΥΝΙΟΣ 1999
ΔΡΧ. 1.800

ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΟΘΘΕΙΣΗΣ

Έλληνες και Βαλκάνιοι

ΞΕΝΟ ΒΙΒΛΙΟ

Ο ψυχρός πόλεμος στο προσκήνιο
Πόλεμος και φιλελευθερισμός

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Μετάλλια
σε Εκδότες
και Βιβλιοπώλες

ZAK NTERINTA